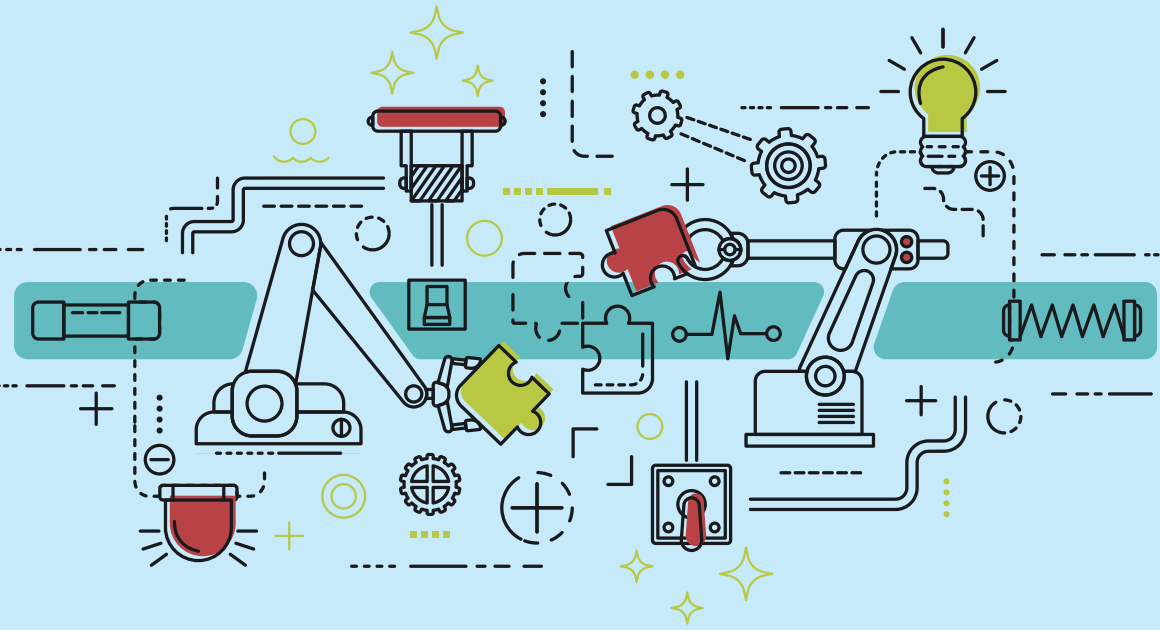
ENTEGRE KURUMSAL PERFORMANS DEĞERLEMESİ

ÇOKLU SERMAYE TEMELLİ BİR MODEL ÖNERİSİ

Dr. Filiz MUTLU YILDIRIM

Gazi Kitabevi

ENTEGRE KURUMSAL PERFORMANS DEĞERLEMESİ

ÇOKLU SERMAYE TEMELLİ BİR MODEL ÖNERİSİ

Yazar

Dr. Filiz MUTLU YILDIRIM

"En İyi Akademi, Bir Kitaplıktır."

ENTEGRE KURUMSAL PERFORMANS DEĞERLEMESİ

ÇOKLU SERMAYE TEMELLİ BİR MODEL ÖNERİSİ

Dr. Filiz MUTLU YILDIRIM
0000-0002-9446-4265

© Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.

Bu kitabın Türkiye'deki her türlü yayın hakkı Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti'ne aittir, tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı veya bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın ve yazarlarının önceden izni olmadan elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

ISBN • 978-625-7530-76-7

1. Baskı • Eylül, Ankara 2021

Dizgi/Mizanpaj • Gazi Kitabevi
Kapak Tasarımı • Gazi Kitabevi

Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti.
Yayıncı Sertifika No: 44884

Merkez
Bahçelievler Mah. 53. Sok. No: 29 Çankaya/ANKARA
0.312 223 77 73 - 0.312 223 77 17
0.544 225 37 38
0.312 215 14 50
www.gazikitabevi.com.tr
info@gazikitabevi.com.tr

Mağaza
Dögol Cad. No: 49/B Beşevler/ANKARA
0.312 213 32 82 - 0.312 213 56 37
0.312 213 91 83

Sosyal Medya
gazikitabevi
gazikitabevi
gazikitabevi

Vadi Grafik Tasarım Reklam Ltd. Şti.
Sertifika No: 47479

Matbaa
İvedik Organize Sanayi Bölgesi 1420. Cadde
No:58/1 Yenimahalle / ANKARA
0.312 395 85 71

Bu kitap, Dr. Filiz MUTLU YILDIRIM'ın 2020 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Sayın Prof. Dr. Güler ARAS danışmanlığında tamamladığı *"Entegre Kurumsal Performans Değerlemesinde Çoklu Sermaye Temelli Bir Model Önerisi: Bankacılık Sektörü Uygulaması"* isimli doktora tezinden üretilmiştir.

ÖN SÖZ

Kurumsal performans değerlemesinde finansal ve finansal olmayan unsurların bir arada ele alınması, kurumların değer yaratma kabiliyetlerini başta yatırımcılar olmak üzere tüm paydaşlarına etkin ve bütüncül bir şekilde aktarabilmesinde son derece önemlidir. Çalışmada bu amaçla, Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi'nde *"finansal sermaye, üretilmiş sermaye, fikri sermaye, insan sermayesi, sosyal ve ilişkisel sermaye, doğal sermaye"* olarak tanımlanan sermaye öğeleri arasına *"yönetişim sermayesi"* eklenerek entegre kurumsal performans değerlemesine yönelik yedi boyutlu analitik bir model geliştirilmiştir.

Sermaye öğesi boyutlarının yapılandırılmasının ardından İçerik Analizi yöntemiyle her bir sermaye öğesi boyutunu temsil eden, ulaşılabilirliği yüksek olan, uygulama ve literatürde öne çıkan göstergeler belirlenmiştir. Böylece entegre kurumsal performans ölçümü yapmak üzere en geniş veri çerçevesi sunulmuştur. Bu göstergelerin farklı anlamları ve görüşleri ifade etmesi sebebiyle her birinin eşit derecede öneme sahip olduğunu varsaymak doğru olmayacaktır. Göstergelerin her sektörde ve her bir firmanın iç dinamiklerine bağlı olarak farklılık göstermesi, bu göstergelerin görece öneminin araştırılmasını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda, tüm sermaye öğesi boyutlarını ve göstergelerinin önemini belirlemek üzere bankacılık sektörü örneğinde Entropi yöntemiyle nesnel bir ağırlık değerleme yaklaşımı sunulmuştur.

Gerçekleştirilen analizler sonucunda, *"fikri sermaye"* öğesinin en fazla ağırlığa sahip öğe olduğu gözlenmiştir. Bu durum, inovatif çalışmaların entegre yaklaşımda önemli bir rol üstlendiğinin göstergesidir. Söz konusu alandaki ilerlemelerin diğer öğelerin de gelişimini destekleyeceği düşünülmektedir. Fikri sermaye öğesinin ardından ikinci sırada *"sosyal ve ilişkisel sermaye",* üçüncü sırada ise *"insan sermayesi"* boyutu gelmektedir. Ağırlıklandırmanın ardından, geliştirilen entegre kurumsal performans modelinin etkinliği TOPSIS ve Gri İlişkisel Analiz yöntemleri ile test edilmiştir. Son aşamada ise hisse başına kazanç değerleri ile entegre kurumsal performans puanları arasındaki ilişki Pearson Korelasyon Katsayısı hesaplanarak araştırılmıştır. Hisse başına

kazanç değerleri ile TOPSIS yöntemi kullanılarak elde edilen entegre kurumsal performans puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, entegre kurumsal performans ile yatırımcı beklentilerini karşılamanın aynı yönde artma veya azalma eğilimi sergilediğini ve yatırımcı beklentilerini karşılamada entegre kurumsal performansın önemli bir unsur olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu çalışma, Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi'nde tanımlanan sermaye öğelerine yeni bir boyut kazandırması ve finansal göstergelerin yanı sıra finansal olmayanlar için de doğrudan nicel verileri temel alması yönüyle özgünlük taşımaktadır. Geliştirilen modelin entegre kurumsal performans ölçümünün analitik bir biçimde gerçekleştirilebilmesine ve sonuçlarının kolaylıkla karşılaştırılabilmesine olanak sağlaması yoluyla başta yatırımcılar olmak üzere tüm paydaşların karar alma süreçlerinde etkili olması beklenmektedir.

Kitabın hazırlanma sürecinin her aşamasında deneyimi, bilgi birikimi, sabrı ve tüm içtenliğiyle bana yol gösteren, görüş ve önerileriyle çalışmama kılavuzluk eden değerli tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Güler Aras'a ve eğitim hayatımda emeği geçen tüm hocalarıma minneti bir borç bilirim. Üyesi olmaktan gurur ve mutluluk duyduğum Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ailesine teşekkür ederim.

Bu süreçte tüm zorlukları benimle birlikte göğüsleyen kıymetli anne ve babama, beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan değerli arkadaşlarıma, tüm kararlarımda yanımda olup güç veren sevgili eşim Dr. Ömer Yıldırım'a ve en büyük motivasyon kaynağım olan biricik oğlum Tuna'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Dr. Filiz Mutlu Yıldırım

ENTEGRE KURUMSAL PERFORMANS DEĞERLEMESİ

ÇOKLU SERMAYE TEMELLİ BİR MODEL ÖNERİSİ

Dr. Filiz MUTLU YILDIRIM

ISBN 978-625-7530-76-7

Merkez
53. Sokak No: 29
Bahçelievler / ANKARA
Tel : (0 312) 223 77 73 - 223 77 17
Faks: (0 312) 215 14 50

Mağaza
Dögol Caddesi No: 49/B
Beşevler / ANKARA
Tel : (0 312) 213 32 82 - 213 56 37
Faks: (0 312) 213 91 83

info@gazikitabevi.com.tr • www.gazikitabevi.com.tr